

با گردش مالی چهارشنبه‌سوری، سالی چند کلاس درس می‌توان ساخت

جشن چهارشنبه‌سوری، سال‌هاست از حالت سنتی خود خارج شده و در دنیای مدرن امروز که برخی آیین‌ها و جشن‌های قدیم دستخوش تغییر شده، جشن چهارشنبه‌سوری، سال‌هاست از حالت سنتی خود خارج شده و در دنیای مدرن امروز که برخی آیین‌ها و جشن‌های قدیم دستخوش تغییر شده، رنگ و بوی دیگری گرفته است.

جشن چهارشنبه‌سوری، سال‌هاست از حالت سنتی خود خارج شده و در دنیای مدرن امروز که برخی آیین‌ها و جشن‌های قدیم دستخوش تغییر شده، جشن چهارشنبه‌سوری، سال‌هاست از حالت سنتی خود خارج شده و در دنیای مدرن امروز که برخی آیین‌ها و جشن‌های قدیم دستخوش تغییر شده، رنگ و بوی دیگری گرفته است.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از روزنامه تعادل، هیچ کدام از خسارت‌های جانی و مالی هم سد راه خشونت در چهارشنبه‌سوری نیست. سال گذشته چهار نفر بر اثر حوادث چهارشنبه‌سوری جان خود را از دست دادند و 1799 نفر هم مصدوم شدند.

با نگاهی به گردش مالی چهارشنبه‌سوری مشخص می‌شود چرا با وجود قوانین بازدارنده که حمل ترقه و سایر مواد محترقه را هم رده با سلاح گرم در نظر می‌گیرد و با آمارهای منتشر شده از حوادث چهارشنبه‌سوری، باز هم هر سال بازار فروش این وسایل رونق دارد. اگر تنها ۱۰ میلیون خانوار از ۲۴ میلیون خانوار ایرانی را درگیر در چهارشنبه‌سوری بدانیم و اگر فرض کنیم هر خانواده مبلغی حدود ۵۰ هزار تومان برای این روز هزینه می‌کند، گردش مالی آن به عددی حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان می‌رسد.

این رقم در حالی است که برای مثال بودجه سازمان نوسازی مدارس در لایحه ۹۸ به حدود ۱۹۷۴ میلیارد تومان رسیده و آن طور که وزیر آموزش و پرورش اعلام کرده، بودجه مورد نیاز برای فقط ایمن سازی مدارس ۲۰۰۰ میلیارد تومان است. یعنی با 1000 میلیارد پولی که در یک شب دود می‌شود، می‌توان بخشی از مشکلات مدارس فرسوده و نا امن را حل کرد.

از سوی دیگر بنابر اعلام مرکز آمار ایران ۲۴ میلیون و ۱۹۶ هزار خانوار در ایران زندگی می‌کنند. اگر به صورت میانگین این تعداد خانواده هر کدام برای خرید مواد محترقه ۱۵ هزار تومان هزینه کنند، نتیجه ۲۶۳ میلیارد تومان خواهد شد؛ عددی که معادل حقوق ۲۲۶ هزار کارگر در ایران و معادل پارانیه هشت میلیون و ۶۶ هزار نفر است. به گفته معاون عمرانی وزارت آموزش و پرورش برای ساخت هر کلاس درس، حدود ۱۸۵ میلیون تومان بودجه مورد نیاز است.

حالا با ۲۶۳ میلیارد تومان می‌توان حدود ۱۹۶۲ کلاس درس در ایران ساخت. از طرف دیگر معاون توسعه مدیریت و منابع دانشگاه علوم پزشکی ایران گفته است برای ساخت هر تخت بیمارستانی ۸۰۰ میلیون تومان نیاز است.

این در حالی است که با مبلغ حاصل از تجارت مواد محترقه در چهارشنبه‌سوری می‌توان حدود ۴۵۴ تخت بیمارستانی ساخت اما آن طور که مسوولان می‌گویند این رقم به جیب قاچاقچیان مواد محترقه از چین سرانجام می‌شود. این گردش مالی در حالی است که آمار دقیقی از میزان مواد محترقه وارد شده به کشور تاکنون منتشر نشده و آخرین آمار رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران هم در رابطه با واردات رسمی مواد محترقه ۵۹۱ تن است که این رقم به سال ۹۳ برمی‌گردد.

قانون چه می‌گوید

اگرچه جشن چهارشنبه‌سوری از جشن‌های قدیمی ایران است اما مدل تازه آن که با مواد محترقه آلوده شده، آن طور که قانون می‌گوید، بیشتر از آنکه جشن باشد، جرم است. حمل، نگهداری، خرید و فروش و توزیع و ساخت و مونتاژ مواد محترقه به موجب قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز مصوب هفتم شهریور 1390؛ جرم محسوب و از سه ماه و یک روز تا دو سال حبس برای مرتکبین این گونه جرایم در نظر گرفته شده است.

از طرف دیگر مطابق ماده 676 همان قانون؛ هر کس اشیاء منقول متعلق به دیگری را به آتش بزند به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد. همچنین ماده 677 این قانون مقرر می‌دارد: هر کس عمداً اشیاء منقول یا غیرمنقول متعلق به دیگری را تخریب کند یا به هر نحو، کلاً یا بعضاً تلف کند و از کار اندازد، به حبس از شش ماه تا سه سال

محکوم خواهد شد.

در همین ارتباط، برابر ماده 678 قانون، هرگاه این جرایم در مواد 676 و 678 به وسیله مواد منفجره واقع شده باشد، مجازات مرتکب دو تا پنج سال حبس است. علاوه بر این، برابر ماده 689 قانون مجازات اسلامی همان قانون هرگاه اقدامات انجام شده منتهی به قتل یا نقص عضو یا جراحت و صدمه به انسانی شود، مرتکب علاوه بر مجازات های مذکور، حسب مورد به قصاص و پرداخت دیه و در هر حال، به تادیه خسارت وارده نیز محکوم خواهد شد. صدمات وارده به جسم و جان شهروندان بر اثر استفاده از مواد محترقه و انفجاری چهارشنبه سوری و مانند آن می تواند مستوجب مجازات قانونی مقرر در قانون باشد.

بنابراین با توجه به ماده 618 قانون مجازات اسلامی که مقرر می دارد «هرکس باهیا هو و جنجال یا حرکات غیرمتعارف یا تعرض به افراد موجب اخلال نظم و آسایش و آرامش عمومی شود یا مردم را از کسب و کار بازدارد به حبس از سه ماه تا یک سال و تا 74 ضربه شلاق محکوم خواهد شد»؛ این موضوع قابل پیگیری است.

سرمایه اجتماعی به نام چهارشنبه سوری

با این حال اگرچه همواره صحبت از خطرات و آسیب های جشن چهارشنبه آخر سال است اما جامعه شناسان معتقدند نباید از این سرمایه اجتماعی غافل شد و این جشن را برگزار نکرد.

اصغر مهاجری، جامعه شناس درباره این موضوع به تعادل گفت: چهارشنبه سوری برای ما ایرانیان یک سرمایه اجتماعی است که متأسفانه در طول این سال ها نتوانسته ایم از این سرمایه طلایی استفاده بهینه کنیم و از این فرصت در راستای کارکردهای مثبت بهره برداری کنیم. وی خاطرنشان می کند: آیین دیرین چهارشنبه سوری به جای اینکه در راستای نشاط سازی اجتماع استفاده شود خود عاملی شده است برای تولید دردسر در جامعه و به تهدیدی تبدیل شده است که هر سال خسارت های جانی و مالی در پی دارد.

متأسفانه نگاه جامعه شناختی از چهارشنبه سوری جای خود را به نگاه آسیب شناختی داده است که باید این تغییر نگاه در جامعه برطرف شود. نگاه جامعه شناختی نگاهی مثبت و رو به آینده است و باید با چنین نگاهی با سنت های ایرانی برخورد کرد.

او مدیریت نامناسب در حوزه فرهنگی را از مشکلات جامعه ایرانی در برخورد با سنت های دیرین دانسته و گفت: چهارشنبه سوری در کشور ما دچار بی مدیریت فرهنگی است؛ بی مدیریتی که از خانه های ما، نظام آموزشی و حتی محله ها سرچشمه می گیرد. وی بر لزوم تلاش هر چه بیشتر رسانه ها به ویژه رسانه ملی و وزارت آموزش و پرورش برای جامعه پذیر کردن چهارشنبه سوری تأکید می کند.